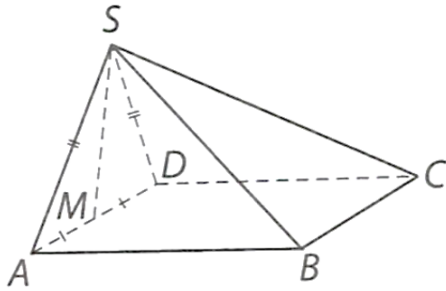

PHẦN B. BÀI TẬP TỰ LUẬN

Dạng 1. Hai đường thẳng vuông góc

- Câu 1.** Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình bình hành, tam giác SAD là tam giác đều và M là trung điểm của cạnh AD . Tính góc giữa hai đường thẳng BC và SA ; BC và SM .

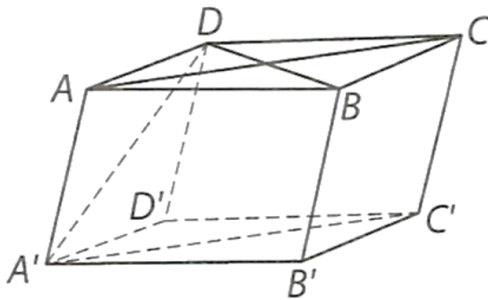
Lời giải

Vì $BC \parallel AD$ nên $(BC, SA) = (AD, SA) = \angle SAD = 60^\circ$ và $(BC, SM) = (AD, SM) = 90^\circ$.

- Câu 2.** Cho hình hộp $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có tất cả các cạnh bằng nhau và góc $A'AD$ bằng 120° . Tính góc giữa các cặp đường thẳng sau: $A'C'$ và BD ; AD và BB' ; $A'D$ và BB' .

Lời giải

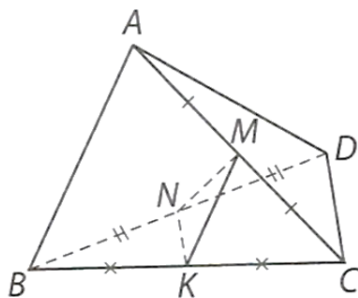

Vì $ABCD$ là hình thoi và $A'C' \parallel AC$ nên $(A'C', BD) = (AC, BD) = 90^\circ$.

Vì $BB' \parallel AA'$ nên $(AD, BB') = (AD, AA') = 180^\circ - \angle A'AD = 60^\circ$ và $(A'D, BB') = (A'D, AA') = \angle AA'D = 30^\circ$.

- Câu 3.** Cho tứ diện $ABCD$, gọi M và N lần lượt là trung điểm của AC và BD . Biết $MN = a\sqrt{3}$; $AB = 2\sqrt{2}a$ và $CD = 2a$. Chứng minh rằng đường thẳng AB vuông góc với đường thẳng CD .

Lời giải

Lấy K là trung điểm của cạnh BC , ta có: NK và MK lần lượt là đường trung bình của tam giác BCD và tam giác ABC nên $NK = a$ và $MK = a\sqrt{2}$.

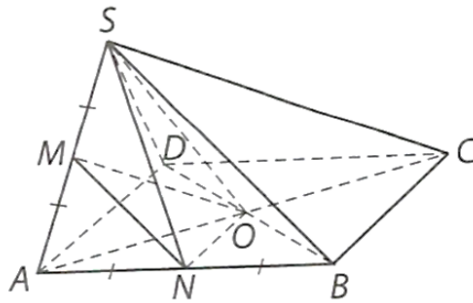
Do đó, $MN^2 = 3a^2 = MK^2 + NK^2$ suy ra tam giác MNK vuông tại K , hay $MK \perp NK$ mà $MK \parallel AB$ và $NK \parallel CD$ nên $(AB, CD) = (MK, NK) = 90^\circ$, hay $AB \perp CD$.

Câu 4. Cho hình chóp $S \cdot ABCD$ có đáy là hình vuông tâm O và tất cả các cạnh của hình chóp đều bằng a . Gọi M, N lần lượt là trung điểm các cạnh SA, AB .

a) Tính góc giữa các cặp đường thẳng sau: MN và SD ; MO và SB .

b) Tính tang của góc giữa hai đường thẳng SN và BC .

Lời giải

a) Ta có: $BD^2 = SB^2 + SD^2 = 2a^2$ nên $\triangle SBD$ vuông tại S , mà $MN \parallel SB$, suy ra $(MN, SD) = (SB, SD) = 90^\circ$.

Với O là giao điểm của AC và BD thì $MO \parallel SC$.

Khi đó $(MO, SB) = (SC, SB) = \angle BSC = 60^\circ$.

b) Vì $ON \parallel BC$ nên $(SN, BC) = (SN, ON) = \angle SNO$.

Ta có $SO = \frac{a\sqrt{2}}{2}$; $ON = \frac{a}{2}$ và tam giác SNO

vuông tại O nên $\tan \angle SNO = \frac{SO}{ON} = \sqrt{2}$. Vậy $\tan(SN, BC) = \sqrt{2}$.

Dạng 2. Đường thẳng vuông góc với mặt phẳng

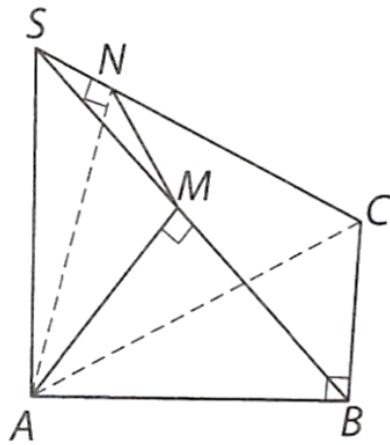
Câu 5. Cho hình chóp $S.ABC$ có SA vuông góc với mặt phẳng (ABC) và đáy là tam giác ABC vuông tại B . Kẻ AM vuông góc với SB tại M và AN vuông góc với SC tại N . Chứng minh rằng:

a) $BC \perp (SAB)$;

b) $AM \perp (SBC)$;

c) $SC \perp (AMN)$.

Lời giải

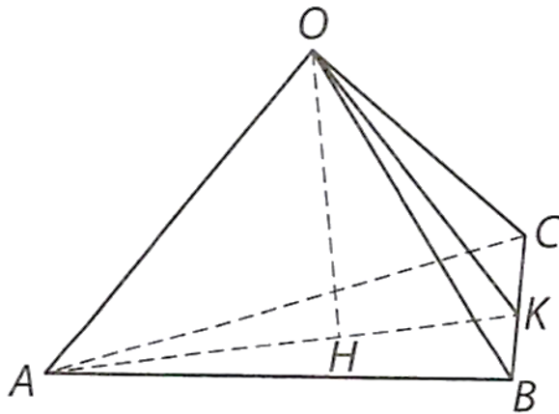
- a) Ta có: $BC \perp AB$ và $SA \perp (ABC)$ nên $SA \perp BC$, suy ra $BC \perp (SAB)$.
- b) Vì $BC \perp (SAB)$ nên $BC \perp AM$, mà $AM \perp SB$, suy ra $AM \perp (SBC)$.
- c) Vì $AM \perp (SBC)$ nên $AM \perp SC$, mà $AN \perp SC$, suy ra $SC \perp (AMN)$.

Câu 6. Cho tứ diện $OABC$ có ba cạnh OA, OB, OC đôi một vuông góc với nhau. Gọi H là chân đường vuông góc hạ từ O đến mặt phẳng (ABC) . Chứng minh rằng:

- a) $BC \perp (OAH)$;
- b) H là trực tâm của tam giác ABC ;

c) $\frac{1}{OH^2} = \frac{1}{OA^2} + \frac{1}{OB^2} + \frac{1}{OC^2}$.

Lời giải

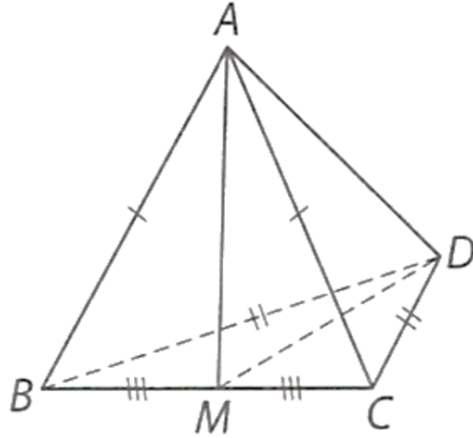
- a) Vì $OA \perp OB, OA \perp OC$ nên $OA \perp (OBC)$, suy ra $OA \perp BC$.
- Vì $OH \perp (ABC)$ nên $OH \perp BC$, suy ra $BC \perp (OAH)$.
- b) Vì $BC \perp (OAH)$ nên $BC \perp AH$. Tương tự, $CA \perp BH$, do đó H là trực tâm của tam giác ABC .
- c) Gọi K là giao điểm của AH và BC , ta có: $OK \perp BC$ và $OA \perp OK$ nên OK là đường cao của tam giác vuông OBC và OH là đường cao của tam giác vuông OAK .
- Áp dụng hệ thức lượng trong các tam giác vuông OBC và OAK , ta có:

$$\frac{1}{OH^2} = \frac{1}{OA^2} + \frac{1}{OK^2} \text{ và } \frac{1}{OK^2} = \frac{1}{OB^2} + \frac{1}{OC^2}.$$

Từ đó suy ra: $\frac{1}{OH^2} = \frac{1}{OA^2} + \frac{1}{OB^2} + \frac{1}{OC^2}.$

Câu 7. Cho tứ diện $ABCD$ có $AB = AC$ và $DB = DC$. Chứng minh rằng $AD \perp BC$.

Lời giải

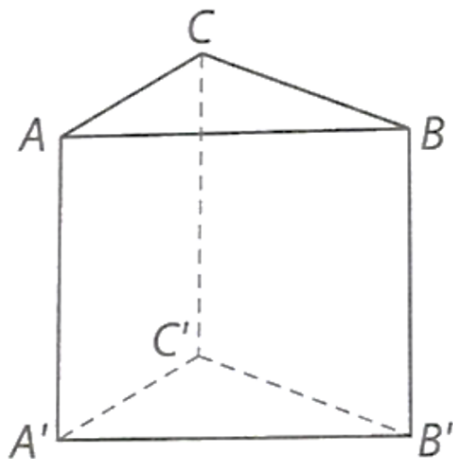
Gọi M là trung điểm của BC , ta có: $BC \perp AM, BC \perp MD$. Do đó $BC \perp (AMD)$, suy ra $BC \perp AD$.

Câu 8. Cho hình lăng trụ tam giác $ABC \cdot A'B'C'$ có AA' vuông góc với mặt phẳng (ABC) và đáy là tam giác ABC vuông tại B . Chứng minh rằng:

a) $BB' \perp (A'B'C')$;

b) $B'C' \perp (ABB'A')$.

Lời giải

a) Vì $AA' \perp (ABC), AA' \parallel BB'$ và $(ABC) \parallel (A'B'C')$ nên $BB' \perp (A'B'C')$.

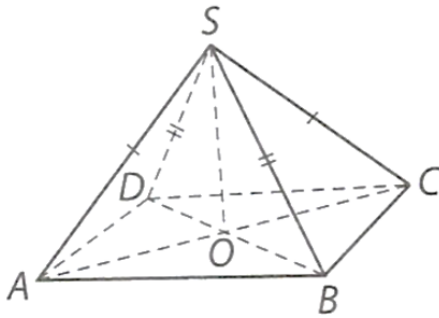
b) Vì $BC \perp AB, BC \perp BB'$ nên $BC \perp (ABB'A')$, mà $BC \parallel B'C'$, suy ra $B'C' \perp (ABB'A')$.

Câu 9. Cho hình chóp $S \cdot ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình thoi tâm O và $SA = SC, SB = SD$. Chứng minh rằng:

a) $SO \perp (ABCD)$;

b) $AC \perp (SBD)$ và $BD \perp (SAC)$.

Lời giải

a) Vì O là giao điểm của AC và BD nên O là trung điểm của AC và BD , suy ra $SO \perp AC, SO \perp BD$. Do đó $SO \perp (ABCD)$.

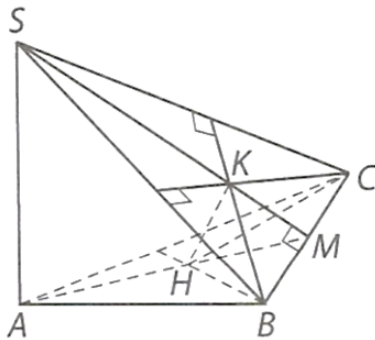
b) Vì $AC \perp BD, AC \perp SO$ nên $AC \perp (SBD)$. Tương tự, ta được $BD \perp (SAC)$.

Câu 10. Cho hình chóp $S.ABC$ có $SA \perp (ABC)$, tam giác ABC nhọn. Gọi H, K lần lượt là trực tâm của tam giác ABC và SBC . Chứng minh rằng:

a) $BC \perp (SAH)$ và các đường thẳng AH, BC, SK đồng quy;

b) $SB \perp (CHK)$ và $HK \perp (SBC)$.

Lời giải

a) Vì $BC \perp SA, BC \perp AH$ nên $BC \perp (SAH)$. Gọi M là giao điểm của AH và BC , ta có: $BC \perp (SAM)$, suy ra $BC \perp SM$, mà K là trực tâm của tam giác SBC nên SM đi qua K . Do đó, SK, AH, BC đồng quy tại M .

b) Vì $SA \perp (ABC)$ nên $SA \perp CH$, mà $CH \perp AB$, suy ra $CH \perp (SAB)$. Do đó $CH \perp SB$, lại có $SB \perp CK$ nên

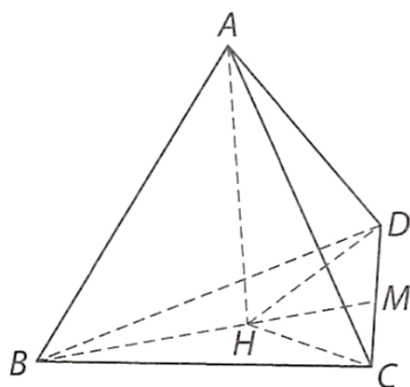
$SB \perp (CHK)$. Từ đó ta có $SB \perp HK$, tương tự, ta chứng minh được

$SC \perp (BHK)$, suy ra $SC \perp HK$. Do đó $HK \perp (SBC)$.

Dạng 3. Góc của đường thẳng với mặt phẳng

Câu 11. Cho tứ diện $ABCD$ có tất cả các cạnh bằng nhau và bằng a . Tính cosin của góc giữa đường thẳng AB và mặt phẳng (BCD) .

Lời giải

Kẻ $AH \perp (BCD)$ tại H , ta có BH là hình chiếu vuông góc của AB trên mặt phẳng (BCD) nên góc giữa đường thẳng AB và mặt phẳng (BCD) bằng góc giữa hai đường thẳng AB và BH , mà $(AB, BH) = \angle ABH$.

Vì $AB = AC = AD$ nên $HD = HB = HC$, hay H là tâm của tam giác BCD , suy ra $BH = \frac{a\sqrt{3}}{3}$.

Từ đó ta tính được: $\cos \angle ABH = \frac{BH}{AB} = \frac{\sqrt{3}}{3}$.

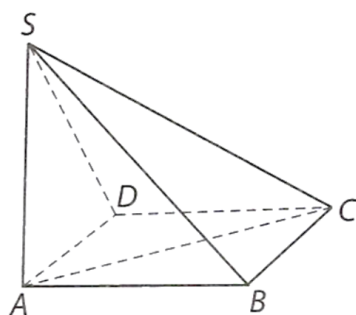
Vậy cosin của góc giữa đường thẳng AB và mặt phẳng (BCD) bằng $\frac{\sqrt{3}}{3}$.

Câu 12. Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh bằng a , $SA \perp (ABCD)$, $SA = a\sqrt{2}$.

a) Tính góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng $(ABCD)$.

b) Tính tang của góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng (SAB) .

Lời giải

a) Vì $SA \perp (ABCD)$ nên AC là hình chiếu vuông góc của SC trên mặt phẳng $(ABCD)$, do đó góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng $(ABCD)$ bằng góc giữa hai đường thẳng SC và AC , mà $(SC, AC) = \angle SCA$. Vì tam giác SAC vuông cân tại A nên $\angle SCA = 45^\circ$. Vậy góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng $(ABCD)$ bằng 45° .

b) Ta có: $BC \perp AB, BC \perp SA$ nên $BC \perp (SAB)$, suy ra SB là hình chiếu vuông góc của SC trên mặt phẳng (SAB) , góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng (SAB) bằng góc giữa hai đường thẳng SC và SB .

Ta có: $(SB, SC) = \widehat{BSC}$. Xét tam giác SBC vuông tại B , có:

$$SB = \sqrt{SA^2 + AB^2} = a\sqrt{3}, BC = a.$$

Do đó, $\tan \widehat{BSC} = \frac{BC}{SB} = \frac{\sqrt{3}}{3}$.

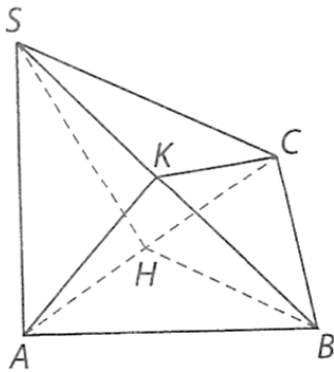
Vậy tang của góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng (SAB) bằng $\frac{\sqrt{3}}{3}$.

Câu 13. Cho hình chóp $S.ABC$ có $SA \perp (ABC)$, đáy là tam giác ABC vuông cân tại B , biết $AB = a, SA = a\sqrt{6}$.

a) Tính tang của góc giữa đường thẳng SB và mặt phẳng (SAC) .

b) Tính sin của góc giữa đường thẳng AC và mặt phẳng (SBC) .

Lời giải

a) Kẻ $BH \perp AC$ tại H , mà $SA \perp (ABC)$ nên $SA \perp BH$, suy ra $BH \perp (SAC)$. Do đó, SH là hình chiếu vuông góc của SB trên mặt phẳng (SAC) nên góc giữa

đường thẳng SB và mặt phẳng (SAC) bằng góc giữa hai đường thẳng SB và SH , mà $(SB, SH) = \widehat{BSH}$.

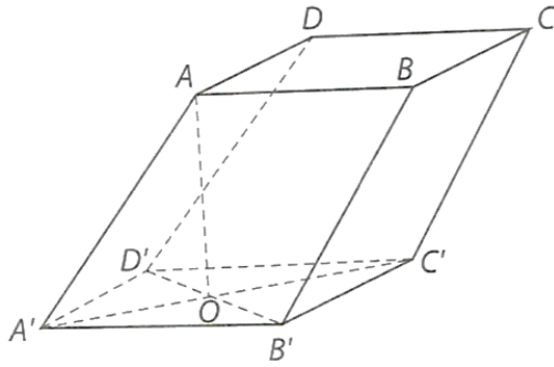
Ta tính được: $BH = \frac{a\sqrt{2}}{2}, SH = \frac{a\sqrt{26}}{2}$, suy ra $\tan \widehat{BSH} = \frac{BH}{SH} = \frac{\sqrt{13}}{13}$.

b) Kẻ $AK \perp SB$ tại K , mà $BC \perp (SAB)$ nên $BC \perp AK$, suy ra $AK \perp (SBC)$. Do đó CK là hình chiếu vuông góc của AC trên (SBC) , suy ra góc giữa đường thẳng AC và (SBC) bằng góc giữa hai đường thẳng AC và CK , mà $(AC, CK) = \widehat{ACK}$.

Ta có: $AK = \frac{SA \cdot AB}{SB} = a\sqrt{\frac{6}{7}}$, suy ra $\sin \widehat{ACK} = \frac{AK}{AC} = \sqrt{\frac{3}{7}}$.

Câu 14. Cho hình hộp $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh a và $AA' = a\sqrt{2}$, hình chiếu vuông góc của A trên mặt phẳng $(A'B'C'D')$ trùng với trung điểm của $B'D'$. Tính góc giữa đường thẳng AA' và mặt phẳng $(A'B'C'D')$.

Lời giải

Gọi O là giao điểm của $A'C'$ và $B'D'$. Ta có: AO là hình chiếu vuông góc của AA' trên mặt phẳng $(A'B'C'D')$, góc giữa đường thẳng AA' và mặt phẳng $(A'B'C'D')$ bằng góc giữa AA' và AO . Mà $(AA', AO) = \angle AAO$, ta lại có $AO = \frac{a\sqrt{2}}{2}$. Do đó $\cos \angle AAO = \frac{AO}{AA'} = \frac{1}{2}$, suy ra $\angle AAO = 60^\circ$.

Vậy góc giữa đường thẳng AA' và mặt phẳng $(A'B'C'D')$ bằng 60° .

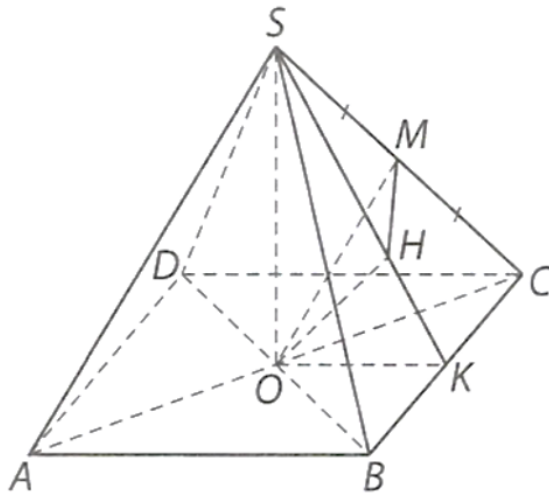
Câu 15. Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông tâm O và các cạnh đều bằng a .

a) Chứng minh rằng $SO \perp (ABCD)$.

b) Tính góc giữa đường thẳng SA và mặt phẳng (SBD) .

c) Gọi M là trung điểm của cạnh SC và α là góc giữa đường thẳng OM và mặt phẳng (SBC) . Tính $\sin \alpha$.

Lời giải

a) Ta có: $SO \perp AC$; $SO \perp BD$ nên $SO \perp (ABCD)$.

b) Vì $AO \perp (SBD)$ nên SO là hình chiếu vuông góc của SA trên mặt phẳng (SBD) , do đó góc giữa đường thẳng SA và mặt phẳng (SBD) bằng góc giữa hai đường thẳng SA và SO . Mà $(SA, SO) = \angle ASO$ nên góc giữa đường thẳng SA và mặt phẳng (SBD) bằng góc ASO . Xét tam giác SAC có $SA^2 + SC^2 = AC^2$ và $SA = SC$ nên tam giác SAC vuông cân tại S , suy ra $\angle ASO = 45^\circ$. Vậy góc giữa đường thẳng SA và mặt phẳng (SBD) bằng 45° .

c) Kẻ $OK \perp BC$ tại $K, OH \perp SK$ tại H thì ta chứng minh được $OH \perp (SBC)$, suy ra HM là hình chiếu vuông góc của OM trên mặt phẳng (SBC) , do đó góc giữa đường thẳng OM và mặt phẳng (SBC) bằng góc giữa hai đường thẳng OM và MH , mà $(OM, MH) = \widehat{OMH}$ nên góc giữa đường thẳng OM và mặt phẳng (SBC) bằng góc OMH hay $\widehat{OMH} = \alpha$.

Ta có: $OM = \frac{a}{2}, OK = \frac{a}{2}, SO = \frac{a\sqrt{2}}{2}$.

Tam giác SOK vuông tại O , đường cao OH nên $OH = \frac{SO \cdot OK}{SK} = \frac{a\sqrt{6}}{6}$.

Vì tam giác OMH vuông tại H nên $\sin \alpha = \sin \widehat{OMH} = \frac{OH}{OM} = \frac{\sqrt{6}}{3}$.

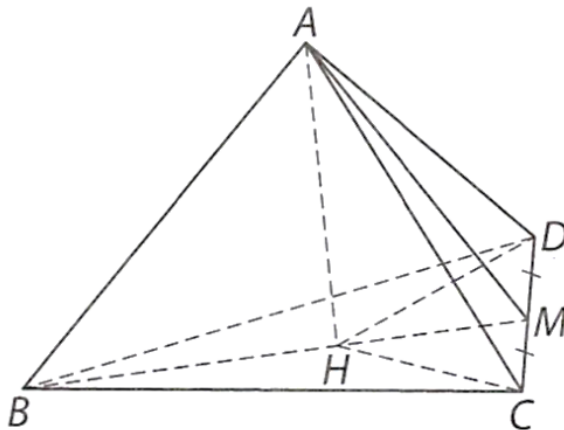
Dạng 4. Hai mặt phẳng vuông góc. Góc nhị diện

Câu 16. Cho tứ diện đều $ABCD$ có độ dài các cạnh bằng a . Gọi M là trung điểm của CD , kẻ AH vuông góc với BM tại H .

a) Chứng minh rằng $AH \perp (BCD)$.

b) Tính cosin của góc giữa mặt phẳng (BCD) và mặt phẳng (ACD) .

Lời giải

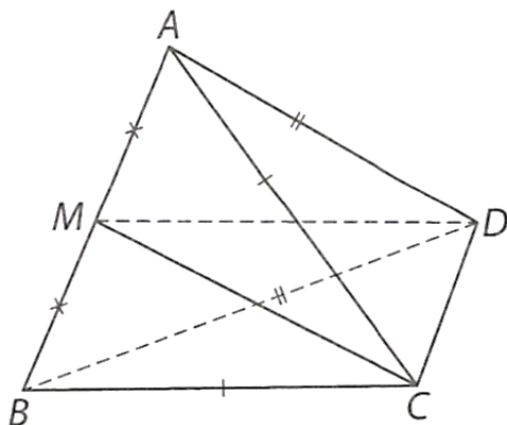
a) Vì M là trung điểm của CD nên $CD \perp BM$, $CD \perp AM$, do đó $CD \perp (ABM)$, suy ra $CD \perp AH$, ta lại có $AH \perp BM$ nên $AH \perp (BCD)$.

b) Vì $AM \perp CD, BM \perp CD$ nên góc giữa hai mặt phẳng (ACD) và (BCD) bằng góc giữa hai đường thẳng AM và BM , mà $(AM, BM) = \widehat{AMB}$ nên góc giữa hai mặt phẳng (ACD) và (BCD) bằng $\widehat{AMB}$.

Ta có: $HM = \frac{1}{3}BM = \frac{a\sqrt{3}}{6}$ và $AM = \frac{a\sqrt{3}}{2}$, tam giác AHM vuông tại H nên $\cos \widehat{AMB} = \frac{HM}{AM} = \frac{1}{3}$.

Câu 17. Cho tứ diện $ABCD$ có $AC = BC, AD = BD$. Gọi M là trung điểm của AB . Chứng minh rằng $(CDM) \perp (ABC)$ và $(CDM) \perp (ABD)$.

Lời giải

Vì M là trung điểm của AB nên $AB \perp CM$, $AB \perp DM$, suy ra $AB \perp (CDM)$.

Vì hai mặt phẳng (ABC) và (ABD) đều chứa đường thẳng AB nên $(ABC) \perp (CDM)$, $(ABD) \perp (CDM)$.

Câu 18. Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình thoi tâm O , cạnh bằng a , góc BAD bằng 60° .

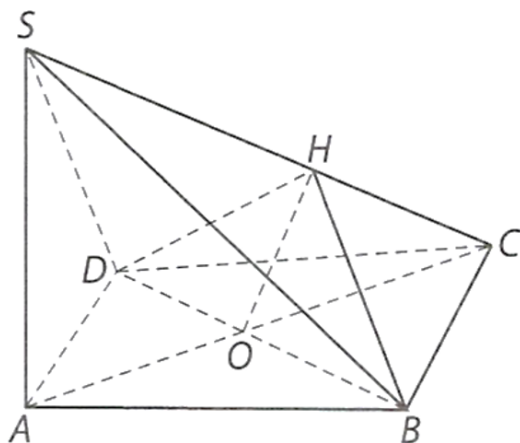
Kẻ OH vuông góc với SC tại H . Biết $SA \perp (ABCD)$ và $SA = \frac{a\sqrt{6}}{2}$. Chứng minh rằng:

a) $(SBD) \perp (SAC)$;

b) $(SBC) \perp (BDH)$;

c) $(SBC) \perp (SCD)$.

Lời giải

a) Ta có $SA \perp (ABCD)$ nên $SA \perp BD$ mà $BD \perp AC$, do đó $BD \perp (SAC)$.

Vì mặt phẳng (SBD) chứa BD nên $(SBD) \perp (SAC)$.

b) Ta có $BD \perp (SAC)$ nên $BD \perp SC$ mà $SC \perp OH$, do đó $SC \perp (BDH)$.

Vì mặt phẳng (SBC) chứa SC nên $(SBC) \perp (BDH)$.

c) Ta có: $SC = \sqrt{SA^2 + AC^2} = \frac{3a\sqrt{2}}{2}$.

Vì $\triangle CHO \sim \triangle CAS$ nên $\frac{HO}{AS} = \frac{CO}{CS}$, suy ra $HO = \frac{CO \cdot AS}{CS} = \frac{a}{2} = \frac{BD}{2}$.

Do đó, tam giác BDH vuông tại H , suy ra $\angle BHD = 90^\circ$.

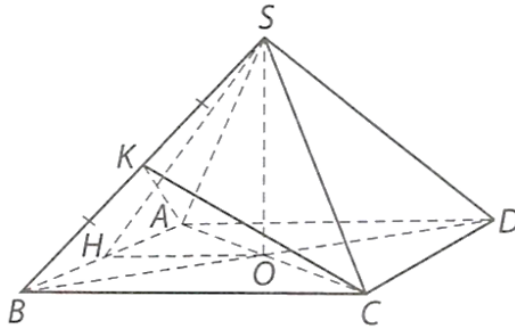
Ta lại có $BH \perp SC, DH \perp SC$ nên $(SBC) \perp (SCD)$.

Câu 19. Cho hình chóp đều $S.ABCD$ có tất cả các cạnh bằng a . Tính cosin góc giữa hai mặt phẳng sau:

a) Mặt phẳng (SAB) và mặt phẳng $(ABCD)$;

b) Mặt phẳng (SAB) và mặt phẳng (SBC) .

Lời giải

a) Gọi O là giao điểm của AC và BD . Khi đó $SO \perp (ABCD)$ nên $SO \perp AB$, kẻ $OH \perp AB$ tại H thì $AB \perp (SOH)$, suy ra $AB \perp SH$. Do đó, góc giữa hai mặt phẳng (SAB) và $(ABCD)$ bằng góc giữa hai đường thẳng SH và HO , mà $(SH, HO) = \angle SHO$ nên góc giữa hai mặt phẳng (SAB) và $(ABCD)$ bằng $\angle SHO$.

Ta tính được $OH = \frac{a}{2}, SH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$, suy ra $\cos \angle SHO = \frac{OH}{SH} = \frac{\sqrt{3}}{3}$.

b) Gọi K là trung điểm của SB . Khi đó $AK \perp SB, CK \perp SB$, suy ra góc giữa hai mặt phẳng (SAB) và (SBC) bằng góc giữa hai đường thẳng AK và CK .

Ta có: $AK = CK = \frac{a\sqrt{3}}{2}, AC = a\sqrt{2}$.

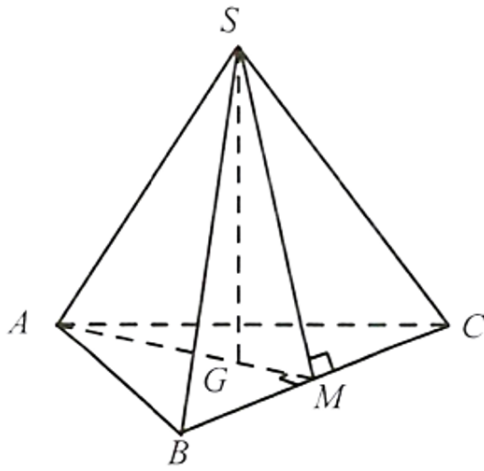
Áp dụng định lý cosin trong tam giác ACK , ta có:

$$\cos \angle AKC = \frac{AK^2 + CK^2 - AC^2}{2 \cdot AK \cdot CK} = \frac{-1}{3}, \text{ suy ra } \cos(AK, CK) = -\cos \angle AKC = \frac{1}{3}.$$

Vậy cosin góc giữa hai mặt phẳng (SAB) và (SBC) bằng $\frac{1}{3}$.

Câu 20. Cho hình chóp tam giác đều $S.ABC$, cạnh đáy bằng a , cạnh bên bằng $\frac{a\sqrt{15}}{6}$. Tính số đo góc phẳng nhị diện $[S, BC, A]$.

Lời giải

Gọi M là trung điểm BC , G là trọng tâm tam giác ABC . Ta có $SG \perp (ABC)$, $SM \perp BC$, $AM \perp BC$, suy ra $\widehat{SMG}$ là góc phẳng nhị diện $[S, BC, A]$

Ta tính được

$$AM = \frac{a\sqrt{3}}{2}, GM = \frac{a\sqrt{3}}{6},$$

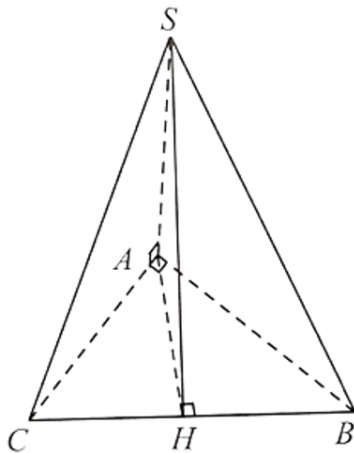
$$SM = \sqrt{SB^2 - BM^2} = \frac{a\sqrt{6}}{6},$$

$$SG = \sqrt{SM^2 - GM^2} = \frac{a\sqrt{3}}{6}.$$

Ta có tam giác SMG vuông cân tại G , suy ra số đo góc phẳng nhị diện $[S, BC, A] = \widehat{SMG} = 45^\circ$.

Câu 21. Cho hình chóp $S.ABC$ có $SA \perp (ABC)$. Tam giác ABC vuông tại A , $\widehat{ABC} = 30^\circ$, $AC = a$, $SA = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. Tính số đo góc phẳng nhị diện $[S, BC, A]$.

Lời giải

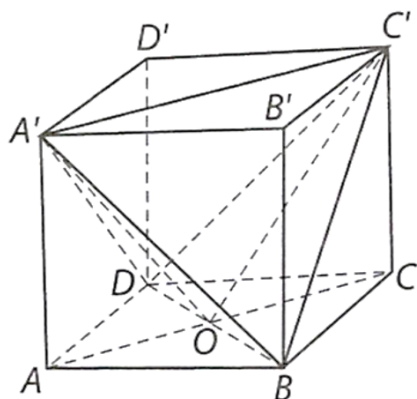
Vẽ $AH \perp BC (H \in BC)$, ta có $SH \perp BC$, suy ra $\widehat{SHA}$ là góc phẳng nhị diện $[S, BC, A]$. Ta có $AH = AC \sin 60^\circ = \frac{a\sqrt{3}}{2} = SA$, suy ra $\widehat{SHA} = 45^\circ$.

Câu 22. Cho hình lập phương $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có cạnh bằng a .

a) Tính cosin của góc giữa hai mặt phẳng $(A'BD)$ và $(ABCD)$.

b) Tính cosin của số đo góc nhị diện $[A', BD, C']$.

Lời giải

a) Gọi O là giao điểm của AC và BD , ta có: $AO \perp BD, A'O \perp BD$ nên góc giữa hai mặt phẳng $(A'BD)$ và $(ABCD)$ bằng góc giữa hai đường thẳng $AO, A'O$ mà

$(AO, A'O) = \angle OA'A$ nên góc giữa hai mặt phẳng $(A'BD)$ và $(ABCD)$ bằng $\angle OA'A$. Ta có:

$$OA = \frac{a\sqrt{2}}{2}, OA' = \sqrt{OA^2 + AA'^2} = \frac{a\sqrt{6}}{2}$$

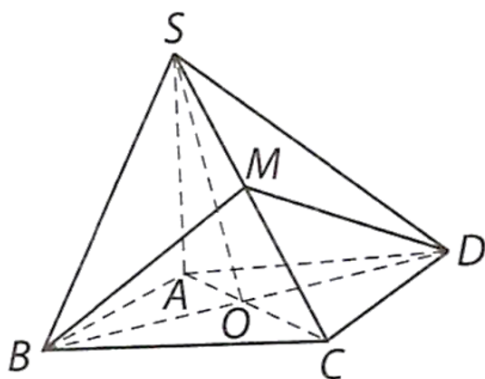
Suy ra $\cos \angle OA'A = \frac{AO}{OA'} = \frac{\sqrt{3}}{3}$.

b) Vì $A'O \perp BD, CO' \perp BD$ nên góc nhị diện $[A', BD, C']$ bằng $\angle A'OC'$.

Ta có $OA' = OC' = \frac{a\sqrt{6}}{2}, A'C' = a\sqrt{2}$ nên $\cos \angle A'OC' = \frac{OA'^2 + OC'^2 - A'C'^2}{2 \cdot OA' \cdot OC'} = \frac{2}{9}$.

Câu 23. Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh a , biết $(SAB) \perp (ABCD)$, $(SAD) \perp (ABCD)$ và $SA = a$. Tính cosin của số đo góc nhị diện $[S, BD, C]$ và góc nhị diện $[B, SC, D]$.

Lời giải

Ta có $SO \perp BD, CO \perp BD$ nên góc nhị diện $[S, BD, C]$ bằng $\widehat{SOC}$. Vì tam giác SAO vuông tại

$$A \text{ nên } SO = \sqrt{SA^2 + AO^2} = \frac{a\sqrt{6}}{2} \text{ và}$$

$$\cos \widehat{SOC} = -\cos \widehat{SOA} = -\frac{OA}{SO} = -\frac{\sqrt{3}}{3}.$$

Kẻ $BM \perp SC$ tại M thì $DM \perp SC$ nên $[B, SC, D] = \widehat{BMD}$.

Ta có $BC \perp (SAB)$ nên tam giác SBC vuông tại B , tính được $SB = a\sqrt{2}$, $SC = a\sqrt{3}$ và

$$DM = BM = \frac{SB \cdot BC}{SC} = \frac{a\sqrt{6}}{3}.$$

Áp dụng định lí côsin trong tam giác BDM , ta có:

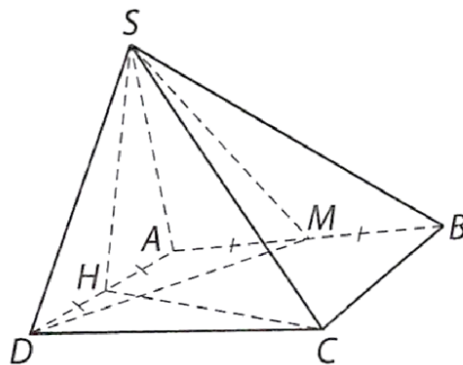
$$\cos \widehat{BMD} = \frac{BM^2 + DM^2 - BD^2}{2 \cdot BM \cdot DM} = -\frac{3}{4}.$$

Câu 24. Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh a , tam giác SAD đều và nằm trong mặt phẳng vuông góc với mặt đáy $(ABCD)$. Gọi H, M lần lượt là trung điểm của các cạnh AD và AB .

a) Tính cosin của góc giữa đường thẳng SC và mặt đáy $(ABCD)$.

b) Chứng minh rằng $(SMD) \perp (SHC)$.

Lời giải

a) Ta có $(SAD) \perp (ABCD)$ và $SH \perp AD$ nên $SH \perp (ABCD)$, suy ra góc giữa đường thẳng SC và mặt phẳng $(ABCD)$ bằng góc giữa hai đường thẳng SC và CH , mà $(SC, CH) = \widehat{SCH}$, t

a tính được $SH = \frac{a\sqrt{3}}{2}, HC = \frac{a\sqrt{5}}{2}$ và $SC = a\sqrt{2}$.

$$\cos \widehat{SCH} = \frac{HC}{SC} = \frac{\sqrt{10}}{4}.$$

b) Ta có $DM \perp CH, DM \perp SH$ nên $DM \perp (SCH)$. Hơn nữa, mặt phẳng (SDM) chứa đường thẳng DM nên $(SDM) \perp (SCH)$.

Câu 25. Cho hình chóp $S.ABCD$ có $ABCD$ là hình vuông, AC cắt BD tại $O, SO \perp (ABCD)$. Tất cả các cạnh của hình chóp bằng a .

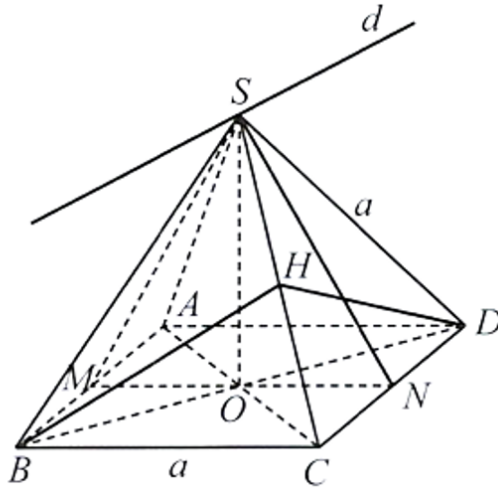
a) Tính góc giữa đường thẳng SB và mặt phẳng (SAC) .

b) Gọi α là số đo của góc nhị diện $[S, CD, A]$. Tính $\cos \alpha$.

c) Gọi d là giao tuyến của hai mặt phẳng (SAB) và (SCD) , β là số đo của góc nhị diện $[A, d, D]$. Tính $\cos \beta$.

d*) Gọi γ là số đo góc nhị diện $[B, SC, D]$. Tính $\cos \gamma$.

Lời giải

a) Vì $BO \perp AC, BO \perp SO$ nên $BO \perp (SAC)$. Suy ra góc giữa đường thẳng SB và mặt phẳng (SAC) bằng góc BSO . Xét tam giác SBD có $SB = SD$ và $SB^2 + SD^2 = BD^2$ nên tam giác SBD vuông cân tại S . Suy ra $\angle BSO = 45^\circ$, hay góc giữa đường thẳng SB và mặt phẳng (SAC) bằng 45° .

b) Gọi N là hình chiếu của S trên CD . Khi đó, số đo của $[S, CD, A]$ bằng $\angle SNO$, hay $\angle SNO = \alpha$. Ta có:

$$\cos \alpha = \frac{ON}{SN} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

c) Gọi M là hình chiếu của S trên AB . Vì $AB \parallel CD$ nên $d \parallel AB$ và $d \parallel CD$. Khi đó $SM \perp d, SN \perp d$. Suy ra số đo của $[A, d, D]$ bằng $\angle MSN$, hay $\angle MSN = \beta$.

$$\cos \beta = \frac{SM^2 + SN^2 - MN^2}{2SM \cdot SN} = \frac{\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 - a^2}{2 \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{1}{3}$$

Ta có:

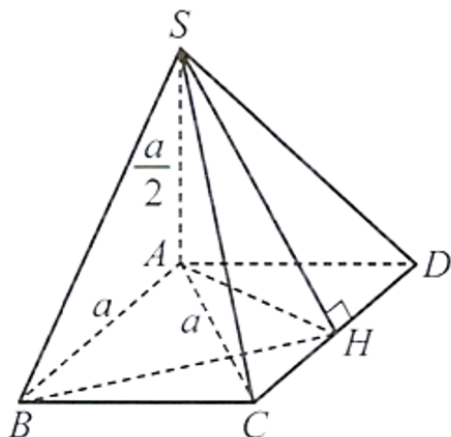
d*) Gọi H là hình chiếu của B trên SC . Vì $BD \perp (SAC)$ nên $BD \perp SC$. Suy ra $SC \perp (BHD)$ nên $SC \perp HD$. Vậy số đo của $[B, SC, D]$ bằng $\angle BHD$, hay $\angle BHD = \gamma$.

Vì hai tam giác SBC, SCD đều nên $BH = DH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. Khi đó, ta có:

$$\cos y = \frac{HB^2 + HD^2 - BD^2}{2HB \cdot HD} = \frac{\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 - (a\sqrt{2})^2}{2 \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{-1}{3}$$

Câu 26. Cho hình chóp $S.ABCD$ có $SA \perp (ABCD)$, $ABCD$ là hình thoi cạnh a , $AC = a$, $SA = \frac{a}{2}$. Tính số đo của góc nhị diện $[S, CD, A]$.

Lời giải

Gọi H là hình chiếu của A trên CD . Khi đó, $AH \perp CD$. Vì $SA \perp (ABCD)$ nên $SA \perp CD$. Suy ra $CD \perp (SAH)$. Khi đó, $SH \perp CD$. Như vậy, số đo của $[S, CD, A]$ bằng $\widehat{SHA}$. Ta có:

$$AH = \frac{a\sqrt{3}}{2}, SA = \frac{a}{2}$$

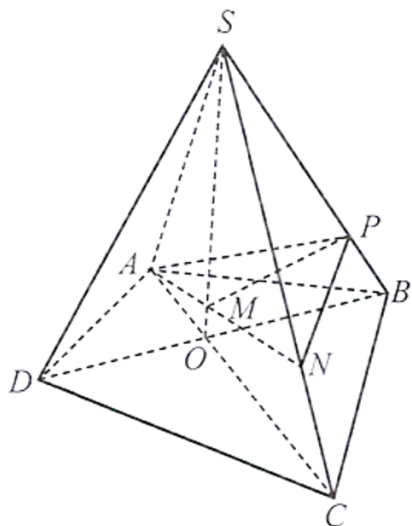
nên

$$\tan \widehat{SHA} = \frac{SA}{AH} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{3}.$$

Vậy số đo của góc nhị diện $[S, CD, A]$ bằng $\widehat{SHA} = 30^\circ$.

Câu 30*. Cho hình chóp $S.ABCD$ có AC cắt BD tại O . Gọi α, β lần lượt là số đo của các nhị diện $[A, SO, B]$ và $[B, SO, C]$. Tính $\alpha + \beta$.

Lời giải

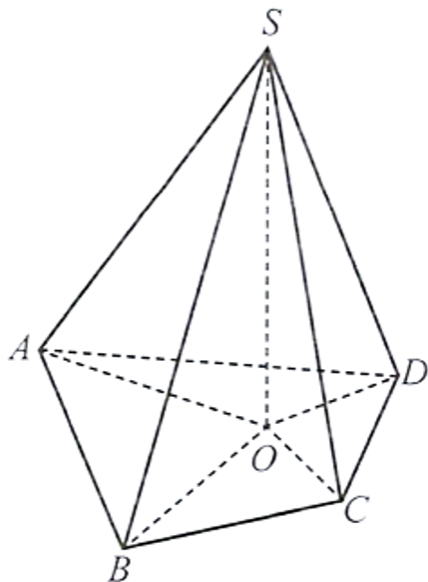

Trong mặt phẳng (SAC) , lấy đường thẳng $AN (N \in SC)$ sao cho $AN \perp SO$. Gọi M là giao điểm của AN và SO . Trong mặt phẳng (SOB) , lấy đường thẳng $MP (P \in SB)$ sao cho $MP \perp SO$. Khi đó, số đo của $[A, SO, B]$ bằng $\angle AMP$, hay $\angle AMP = \alpha$ và số đo của $[B, SO, C]$ bằng $\angle PMN$, hay $\angle PMN = \beta$. Trong mặt phẳng (APN) có A, M, N thẳng hàng nên $\alpha + \beta = 180^\circ$.

Câu 31*. Cho hình chóp $S.ABCD$. Gọi $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ lần lượt là góc giữa các đường thẳng SA, SB, SC, SD và mặt phẳng $(ABCD)$. Chứng minh rằng:

$$SA = SB = SC = SD \Leftrightarrow \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4.$$

Lời giải

Gọi O là hình chiếu của S trên $(ABCD)$. Khi đó, ta có: $\alpha_1 = \angle SAO, \alpha_2 = \angle SBO, \alpha_3 = \angle SCO, \alpha_4 = \angle SDO$. Các tam giác SAO, SBO, SCO, SDO vuông có các góc $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ đều nhỏ hơn 90° nên

$$\sin \alpha_1 = \sin \alpha_2 = \sin \alpha_3 = \sin \alpha_4 \Leftrightarrow \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4.$$

Như vậy:

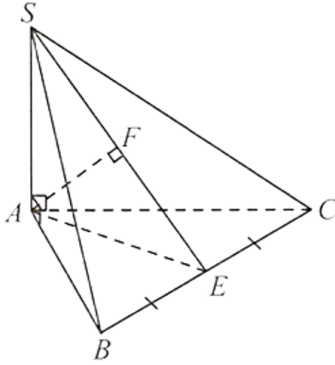
$$\begin{aligned}
SA = SB = SC = SD &\Leftrightarrow \frac{SO}{SA} = \frac{SO}{SB} = \frac{SO}{SC} = \frac{SO}{SD} \\
&\Leftrightarrow \sin \alpha_1 = \sin \alpha_2 = \sin \alpha_3 = \sin \alpha_4 \\
&\Leftrightarrow \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4.
\end{aligned}$$

Dạng 5. Khoảng cách

Câu 27. Cho hình chóp $S.ABC$ có đáy ABC là tam giác đều cạnh a , cạnh bên SA vuông góc với đáy.

Tính khoảng cách từ điểm A đến mặt phẳng (SBC) theo a , biết $SA = \frac{a\sqrt{6}}{2}$.

Lời giải

Gọi E là trung điểm của BC thì $BC \perp AE$ (vì ΔABC đều). Ta có $BC \perp SA$ và $BC \perp AE \Rightarrow BC \perp (SAE) \Rightarrow (SBC) \perp (SAE)$.

Trong mặt phẳng (SAE) , vẽ $AF \perp SE (F \in SE)$.

Suy ra $AF \perp (SBC)$ hay $d(A, (SBC)) = AF$.

Xét ΔSAE vuông tại A :

$$\frac{1}{AF^2} = \frac{1}{AS^2} + \frac{1}{AE^2} = \frac{2}{3a^2} + \frac{4}{3a^2} = \frac{2}{a^2} \Rightarrow AF = \frac{a\sqrt{2}}{2}.$$

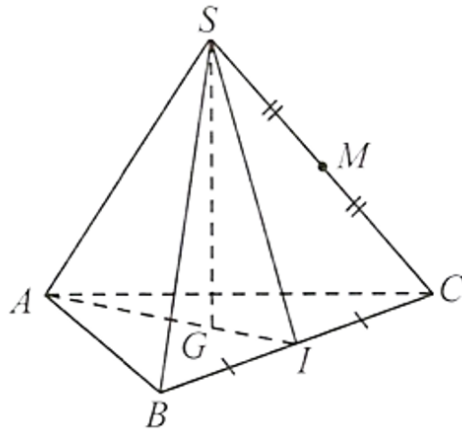
$$\text{Vậy } d(A, (SBC)) = AF = \frac{a\sqrt{2}}{2}.$$

Câu 28. Cho hình chóp tam giác đều $S.ABC$ có cạnh đáy bằng $3a$, cạnh bên bằng $2a$. Gọi G là trọng tâm của tam giác ABC , M là trung điểm của SC .

a) Tính khoảng cách từ S đến mặt phẳng (ABC) .

b) Tính khoảng cách từ M đến mặt phẳng (SAG) .

Lời giải

a) Do $S.ABC$ là hình chóp tam giác đều nên $SG \perp (ABC)$ hay $d(S, (ABC)) = SG$.

Tam giác ABC là tam giác đều cạnh $3a$ nên $AG = \frac{2}{3} \cdot \frac{3a\sqrt{3}}{2} = a\sqrt{3}$.

Tam giác SAG vuông tại G nên

$$SG = \sqrt{SA^2 - AG^2} = \sqrt{4a^2 - 3a^2} = a.$$

Vậy $d(S, (ABC)) = a$.

b) Vì $SC \cap (SAG) = S$ nên $\frac{d(M, (SAG))}{d(C, (SAG))} = \frac{MS}{CS} = \frac{1}{2}$

$$\Rightarrow d(M, (SAG)) = \frac{1}{2} d(C, (SAG))$$

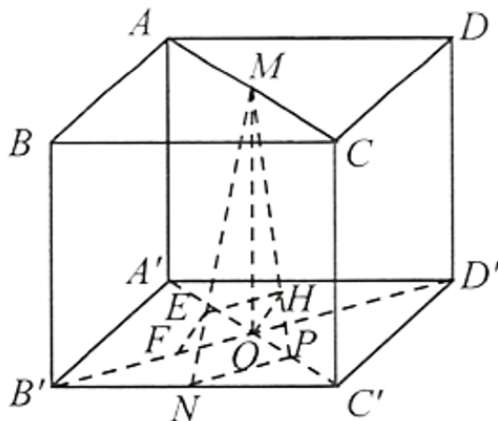
Gọi I là trung điểm của BC .

Ta có: $CB \perp AI$ và $CB \perp SG \Rightarrow CB \perp (SAG)$ và $CB \cap (SAG) = I$.

Do đó $d(C, (SAG)) = CI = \frac{1}{2} BC = \frac{3a}{2}$. Vậy $d(M, (SAG)) = \frac{3a}{4}$.

Câu 29. Cho hình lập phương $ABCD.A'B'C'D'$ cạnh a . Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AC và $B'C'$. Tính khoảng cách giữa hai đường thẳng MN và $B'D'$.

Lời giải

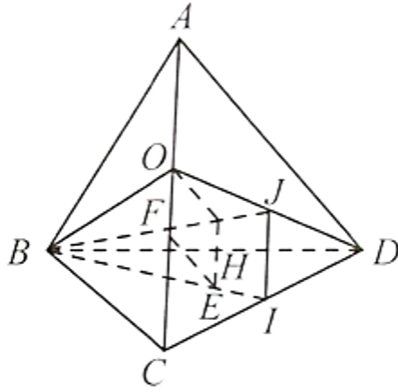
$B'D'$ cắt $A'C'$ tại O . Gọi P là trung điểm của OC' . Vẽ $OH \perp MP, HE \parallel NP, EF \parallel OH$.

Ta có: $d(MN, B'D') = EF = OH$.

Xét tam giác vuông MOP , ta có $OM = a, OP = \frac{a\sqrt{2}}{4}$, suy ra $OH = \frac{a}{3}$.

Câu 30. Cho tứ diện đều $ABCD$ có cạnh bằng $\sqrt{11}$. Gọi I là trung điểm của cạnh CD . Tính khoảng cách giữa hai đường thẳng AC và BI .

Lời giải

Gọi O là trung điểm AC , J là trung điểm OD . Vẽ $OH \perp BJ, HE \parallel AC, EF \parallel OH$.

Ta có $d(AC, BI) = EF = OH$.

Xét tam giác OBD cân tại O , ta có

$$BD = \sqrt{11}, OB = OD = \frac{\sqrt{33}}{2}, BJ = \frac{\sqrt{11}}{4},$$

$$S_{\triangle OBD} = \frac{11\sqrt{2}}{4}, OH = \sqrt{2}$$

Câu 31. Cho hình lập phương $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có cạnh bằng a . Tính theo a khoảng cách:

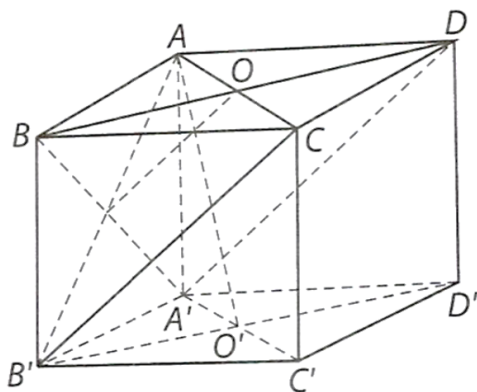
a) Giữa hai đường thẳng AB và $C'D'$.

b) Giữa đường thẳng AC và mặt phẳng $(A'B'C'D')$.

c) Từ điểm A đến đường thẳng $B'D'$.

d) Giữa hai đường thẳng AC và $B'D'$.

Lời giải

a) Vì BC' vuông góc với cả hai đường thẳng AB và $C'D'$ nên $d(AB, C'D') = BC' = a\sqrt{2}$.

b) Vì $AC \parallel (A'B'C'D')$ nên

$$d(AC, (A'B'C'D')) = d(A, (A'B'C'D')) = AA' = a.$$

c) Gọi O' là giao điểm của $A'C'$ và $B'D'$, ta có $AO' \perp B'D'$, theo định lý Pythagore, áp dụng cho tam giác $AA'O'$ vuông tại A' thì $AO' = \frac{a\sqrt{6}}{2}$. Do đó $d(A, B'D') = AO' = \frac{a\sqrt{6}}{2}$.

d) Ta có: $d(AC, B'D') = d(AC, (A'B'C'D')) = d(A, (A'B'C'D')) = AA' = a$.

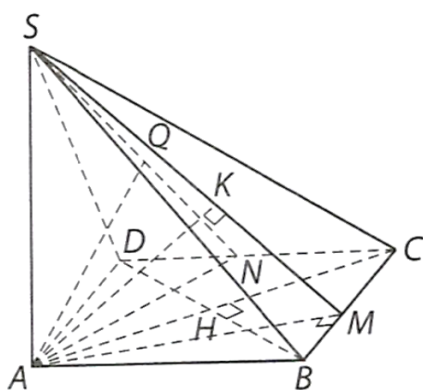
Câu 32. Cho hình chóp $S.ABC$ có đáy là tam giác ABC đều cạnh bằng a , $SA \perp (ABC)$ và $SA = 2a$. Tính theo a khoảng cách:

a) Từ điểm B đến mặt phẳng (SAC) .

b) Từ điểm A đến mặt phẳng (SBC) .

c) Giữa hai đường thẳng AB và SC .

Lời giải

a) Kẻ $BH \perp AC$ tại H , mà $SA \perp (ABC)$ nên $SA \perp BH$, suy ra $BH \perp (SAC)$. Do đó $d(B, (SAC)) = BH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

b) Kẻ $AM \perp BC$ tại M và $AK \perp SM$ tại K thì $AK \perp (SBC)$, suy ra $d(A, (SBC)) = AK$.

Ta có: $\frac{1}{AK^2} = \frac{1}{SA^2} + \frac{1}{AM^2} = \frac{19}{12a^2}$, suy ra $AK = 2a\sqrt{\frac{3}{19}}$. Vậy $d(A, (SBC)) = 2a\sqrt{\frac{3}{19}}$.

c) Dựng hình bình hành $ABCD$ thì $AB \parallel (SCD)$ và mặt phẳng (SCD) chứa SC nên $d(AB, SC) = d(AB, (SCD))$. Mà $d(AB, (SCD)) = d(A, (SCD))$, tính tương tự như câu b ta được:

$$d(A, (SCD)) = 2a\sqrt{\frac{3}{19}}. \text{ Vậy } d(AB, SC) = 2a\sqrt{\frac{3}{19}}.$$

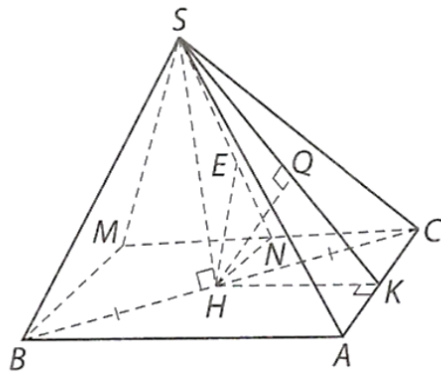
Câu 33. Cho hình chóp $S.ABC$ có đáy ABC là tam giác vuông tại A , góc ABC bằng 60° , biết tam giác SBC đều cạnh a và nằm trong mặt phẳng vuông góc với mặt phẳng (ABC) . Tính theo a khoảng cách:

a) Từ điểm S đến mặt phẳng (ABC) .

b) Từ điểm B đến mặt phẳng (SAC) .

c) Giữa hai đường thẳng AB và SC .

Lời giải

a) Kẻ SH vuông góc với BC tại H thì $SH \perp (ABC)$, suy ra $d(S, (ABC)) = SH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

b) Kẻ HK vuông góc với AC tại K , HQ vuông góc với SK tại Q thì $d(H, (SAC)) = HQ$.

Ta có: $AB = \frac{a}{2}$, $HK = \frac{a}{4}$ và tam giác SHK vuông tại H , đường cao HQ nên $HQ = \frac{SH \cdot HK}{SK} = \frac{a\sqrt{39}}{26}$.

Lại có H là trung điểm của BC nên $d(B, (SAC)) = 2d(H, (SAC)) = \frac{a\sqrt{39}}{13}$.

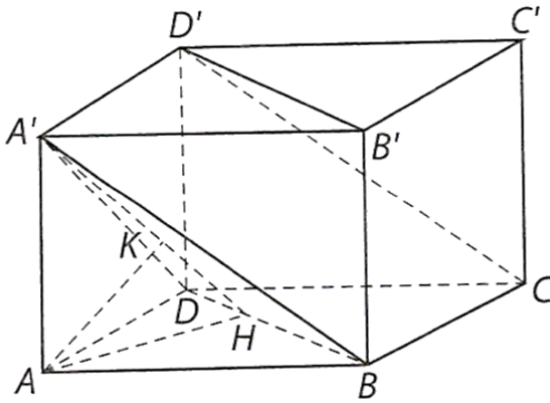
c) Dựng hình bình hành $ABMC$, chứng minh được $ABMC$ là hình chữ nhật. Khi đó $AB \parallel (SCM)$ và mặt phẳng (SMC) chứa SC nên $d(AB, SC) = d(AB, (SCM)) = d(B, (SCM)) = 2d(H, (SCM))$.

Kẻ HN vuông góc với CM tại N , HE vuông góc với SN tại N thì $HE \perp (SCM)$, suy ra $d(H, (SCM)) = HE$. Ta có: $HN = \frac{BM}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{4}$, tam giác SHN vuông tại H , đường cao HE nên $HE = \frac{SH \cdot HN}{SN} = \frac{a\sqrt{15}}{10}$. Vậy $d(AB, SC) = \frac{a\sqrt{15}}{5}$.

Câu 34. Cho hình hộp chữ nhật $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có $AB = a, AD = a\sqrt{2}, AA' = a\sqrt{3}$. Tính theo a khoảng cách:

- Từ điểm A đến mặt phẳng $(BDD'B')$.
- Giữa hai đường thẳng BD và CD' .

Lời giải

- Kẻ AH vuông góc với BD tại H .

Khi đó $AH \perp (BB'D'D)$, suy ra $d(A, (BB'D'D)) = AH = \frac{AB \cdot AD}{BD} = \frac{a\sqrt{6}}{3}$.

- Ta có: $CD' \parallel (A'BD)$ nên $d(CD', BD) = d(CD', (A'BD)) = d(C, (A'BD))$.

Vì AC cắt BD tại trung điểm của AC nên $d(C, (A'BD)) = d(A, (A'BD))$.

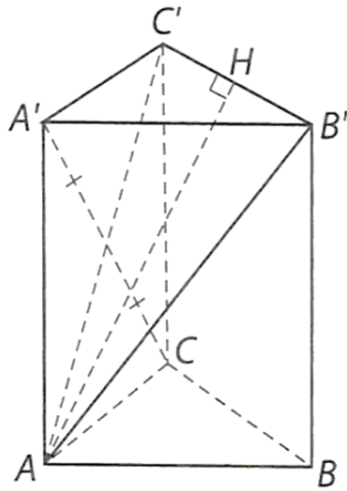
Kẻ AK vuông góc với $A'H$ tại K . Khi đó $AK \perp (A'BD)$, suy ra

$$d(A, (A'BD)) = AK = \frac{AH \cdot AA'}{AH} = \frac{a\sqrt{66}}{11}. \quad \text{Vậy} \quad d(CD', BD) = \frac{a\sqrt{66}}{11}.$$

Câu 35. Cho hình lăng trụ đứng $ABC \cdot A'B'C'$ có đáy ABC là tam giác vuông tại A và $AB = AC = AA' = a$. Tính theo a khoảng cách:

- Từ điểm A đến đường thẳng $B'C'$.
- Giữa hai đường thẳng BC và AB' .

Lời giải

a) Kẻ AH vuông góc với BC' tại H thì $d(A, B'C') = AH$.

Ta có: $AB' = AC' = B'C' = a\sqrt{2}$ nên $AH = \frac{a\sqrt{6}}{2}$. Vậy $d(A, B'C') = \frac{a\sqrt{6}}{2}$.

b) Vì $BC \parallel (A'B'C')$ nên $d(BC, AB') = d(BC, (A'B'C')) = d(C, (A'B'C'))$. Mà CA' cắt AC' tại trung điểm của CA' nên $d(C, (A'B'C')) = d(A', (A'B'C'))$.

Đặt $d(A', (A'B'C')) = h$ thì $\frac{1}{h^2} = \frac{1}{A'A^2} + \frac{1}{A'B'^2} + \frac{1}{A'C'^2} = \frac{3}{a^2}$, suy ra $h = \frac{a\sqrt{3}}{3}$. Vậy $d(BC, AB') = \frac{a\sqrt{3}}{3}$.

Câu 36. Cho hình chóp $S.ABC$ có $SA \perp (ABC)$, $AB \perp BC$, $SA = AB = 3a$, $BC = 4a$. Tính khoảng cách:

a) Từ điểm C đến mặt phẳng (SAB) ;

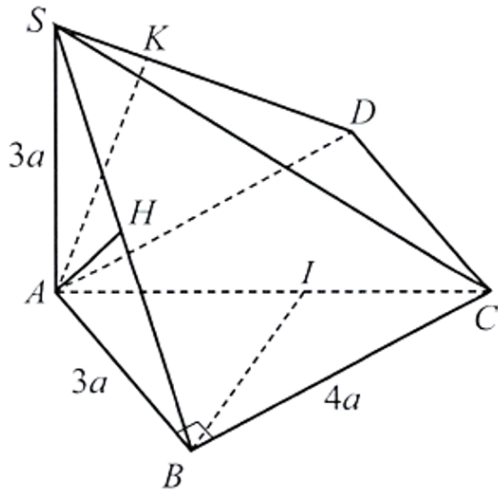
b) Giữa hai đường thẳng SA và BC ;

c) Từ điểm A đến mặt phẳng (SBC) ;

d) Từ điểm B đến mặt phẳng (SAC) ;

e*) Giữa hai đường thẳng AB và SC .

Lời giải

a) $d(C, (SAB)) = BC = 4a$.

b) $d(SA, BC) = AB = 3a$.

c) Gọi H là hình chiếu của A trên SB . Khi đó, $AH \perp (SBC)$. Suy ra $d(A, (SBC)) = AH = \frac{3a\sqrt{2}}{2}$.

d) Gọi I là hình chiếu của B trên AC . Khi đó, $BI \perp (SAC)$. Suy ra

$$d(B, (SAC)) = BI = \frac{AB \cdot BC}{AC} = \frac{3a \cdot 4a}{5a} = 2,4a.$$

e*) Lấy điểm D sao cho $ABCD$ là hình bình hành, gọi K là hình chiếu của A trên SD . Ta có $ABCD$ là hình chữ nhật do $AB \perp BC$. Suy ra $CD \perp (SAD)$ nên $CD \perp AK$. Do đó, $AK \perp (SDC)$.

Vì $AB \parallel (SCD)$ nên $d(AB, SC) = d(AB, (SCD)) = d(A, (SCD)) = AK$.

Xét tam giác SAD vuông tại A có:

$$AK = \frac{SA \cdot AD}{SD} = \frac{3a \cdot 4a}{\sqrt{(3a)^2 + (4a)^2}} = 2,4a$$

Vậy $d(AB, SC) = 2,4a$.

Câu 37. Cho hình chóp $S.ABCD$ có $ABCD$ là hình chữ nhật, $AB = 2a, AD = 3a$, tam giác SAB vuông cân tại S và nằm trong mặt phẳng vuông góc với $(ABCD)$. Tính khoảng cách:

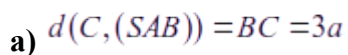
a) Từ điểm C đến mặt phẳng (SAB) ;

b) Giữa hai đường thẳng SB và CD ;

c) Giữa hai đường thẳng BC và SA ;

d) Từ điểm S đến mặt phẳng $(ABCD)$.

Lời giải

$$d(SB, CD) = d(CD, (SAB)) = BC = 3a. \text{ c) Vì } BC \parallel (SAD) \text{ nên } d(BC, SA) = d(B, (SAD)).$$

Ta có: $AB^2 = 2SB^2 \Rightarrow SB = \sqrt{\frac{AB^2}{2}} = \sqrt{\frac{(2a)^2}{2}} = a\sqrt{2}.$

d) Gọi H là trung điểm AB . Vì tam giác SAB cân nên $SH \perp AB$.

Mà $(SAB) \perp (ABCD)$ nên $SH \perp (ABCD)$. Vậy $d(S, (ABCD)) = SH = \frac{AB}{2} = a$.

a) Từ điểm A đến mặt phẳng (SBD) ;

b) Giữa hai đường thẳng SO và CD ;

c) Từ điểm O đến mặt phẳng (SCD);

d*) Giữa hai đường thẳng AB và SD .

Lời giải

$$\text{a)} \quad d(A, (SBD)) = AO = \frac{a\sqrt{2}}{2}.$$

b) Gọi M là hình chiếu của O trên CD . Khi đó,

$$d(SO, CD) = OM = \frac{a}{2}$$

c) Gọi H là hình chiếu của O trên SM . Khi đó, $OH \perp (SCD)$ nên $d(O, (SCD)) = OH$. Ta có:

$$SO = \sqrt{SA^2 - AO^2} = \sqrt{(2a)^2 - \left(\frac{a\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{a\sqrt{14}}{2}$$

$$\text{và } OH = \frac{SO \cdot OM}{SM} = \frac{\frac{a\sqrt{14}}{2} \cdot \frac{a}{2}}{\sqrt{\left(\frac{a\sqrt{14}}{2}\right)^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2}} = \frac{a\sqrt{210}}{30}.$$

d*) Vì $AB \parallel (SCD)$ nên $d(AB, SD) = d(AB, (SCD)) = d(A, (SCD))$. Gọi K là hình chiếu của A trên (SCD) . Vì H là hình chiếu của O trên (SCD) mà C, O, A thẳng hàng nên C, H, K

thẳng hàng. Ngoài ra, ta có $OH \parallel AK$. Do đó, $\frac{OH}{AK} = \frac{OC}{AC} = \frac{1}{2}$.

$$\text{Suy ra} \quad d(AB, SD) = d(A, (SCD)) = AK = 2OH = \frac{a\sqrt{210}}{15}.$$

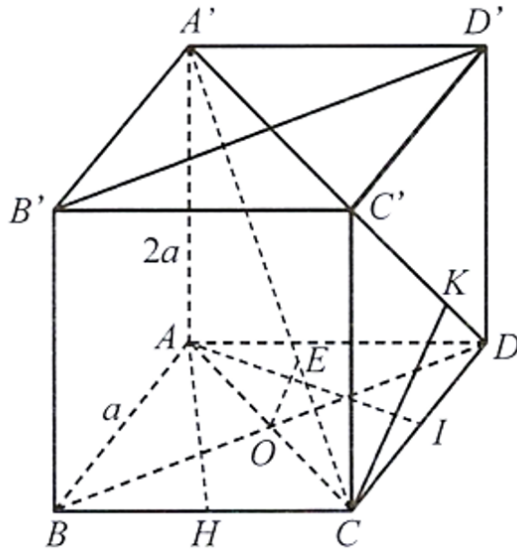
Câu 39. Cho hình hộp $ABCD \cdot A'B'C'D'$ có $ABCD$ là hình thoi cạnh $a, AA' \perp (ABCD)$, $AA' = 2a, AC = a$. Tính khoảng cách:

a) Từ điểm A đến mặt phẳng $(BCC'B')$;

b) Giữa hai mặt phẳng $(ABB'A')$ và $(CDD'C')$;

c*) Giữa hai đường thẳng BD và $A'C$.

Lời giải

a) Gọi H là hình chiếu của A trên BC . Khi đó, $AH \perp (BCC'B')$. Vì tam giác ABC đều cạnh a nên $AH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

Vậy $d(A, (BCC'B')) = AH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

b) Vì $ABCD.A'B'C'D'$ là hình hộp nên $(ABB'A') \parallel (CDD'C')$.

Gọi I là hình chiếu của A trên CD . Vì tam giác ACD đều cạnh a nên $AI = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

Khi đó, $d((ABB'A'), (CDD'C')) = AI = \frac{a\sqrt{3}}{2}$.

c*) Gọi E là hình chiếu của O trên $A'C$. Vì $BD \perp (AA'C)$ nên $BD \perp OE$. Suy ra $d(BD, AA'C) = OE$. Ta có:

$$A'C = \sqrt{AA'^2 + AC^2} = \sqrt{(2a)^2 + a^2} = a\sqrt{5}.$$

Vì $\triangle CEO \sim \triangle CAA'$ nên

$$\frac{OE}{AA'} = \frac{OC}{A'C} \Rightarrow OE = \frac{AA' \cdot OC}{A'C} = \frac{2a \cdot \frac{a}{2}}{a\sqrt{5}} = \frac{a\sqrt{5}}{5}.$$

Vậy $d(BD, AA'C) = OE = \frac{a\sqrt{5}}{5}$.